

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği Temel Eğitim Etkinlikleri: 10 yıllık bakış

Tutku SOYER, Cem BONEVAL, Ahmet ÇELİK, Çiğdem ULUKAYA DURAKBAŞA, Cüneyt GÜNŞAR, Ayşe KARAMAN, Abdulkarim TEMİZ

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği Eğitim Kurulu

Öz

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği (TÇCD) Temel Eğitim Etkinlikleri (TEE) uzmanlık öncesi eğitimin standardizasyonu ve yaygınlaştırılması amacıyla ilk kez 2007 yılında uygulanmaya başlanmıştır. Kurslar Yenidoğan Cerrahisi, Çocuklarda Cerrahi Göğüs Hastalıkları, Karın ve Kolon-Rektum Cerrahisi, Çocuklarda Onkolojik Cerrahi, Çocuk Ürolojisi, Çocukluk Çağı Travmalarında İleri Yaşam Desteği ve Çocuklarda Temel Endoskopik Cerrahi olmak üzere yedi başlıkta yapılmaktadır. TEE kapsamında yapılan kursların on yıllık sürede çocuk cerrahisi eğitimine katkısını değerlendirmek amacıyla geriye dönük bir çalışma planlanmıştır.

On yıllık sürede toplam 41 kurs düzenlenmiştir. Kurslar, son hâliyle önce e-kurs olarak internet üzerinden kursiyerlerin erişimine açılmış, sonrasında iki günlük etkileşimli kurslar yapılmıştır. Kurslar boyunca toplam 345 eğitici ve 634 kursiyer eğitimlere katılmıştır.

Standardize e-kurslar, görsel ve yazılı eğitim materyalleri ile TÇCD-TEE sürekliliği sağlanarak uzmanlık dernekleri eğitim faaliyetleri içerisinde örnek bir eğitim modeli olmuş ve başarı ile 10 yıldır yürütülmektedir. Derneğimiz yönetim kurullarının, eğitim kurullarının ve değerli eğitimcilerimizin özverili katkıları ile devam eden TEE'nin ülkemizde çocuk cerrahisi eğitiminin gelişimine ve standardizasyonuna önemli katkılar sağladığını düşünmekteyiz.

Anahtar kelimeler: Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği, temel eğitim etkinliği, çocuk cerrahisi

Giriş

Türkiye Çocuk Cerrahisi Derneği (TÇCD) tarafından 2007 yılından beri uzmanlık öğrencilerinin eğitimini standardizasyonu ve çocuk cerrahisi eğitiminin gelişmesi amacıyla düzenli olarak temel eğitim etkinlikleri (TEE) gerçekleştirilmektedir. TEE, çocuk cerrahisi eğitim müfredatında yer alan yedi başlıkta

Alındığı tarih: 03.12.2017

Kabul tarihi: 14.12.2017

Yazışma adresi: Doç. Dr. Tutku Soyer, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, 06100 - Ankara - Türkiye

e-mail: soyer.tutku@gmail.com

Abstract

Basic Educational Activities of Turkish Association of Pediatric Surgeons: 10 years survey

The Turkish Association of Pediatric Surgeons (TAPS) launched in 2007 a Basic Educational Activities (BEA) program with the aim to standardize and disseminate pre-specialization training and emphasize basic principles of pediatric surgical training. Several courses including Newborn Surgery, Thoracic Surgical Diseases in Children, Abdominal and Colorectal Surgery, Pediatric Oncologic Surgery, Pediatric Urology, Advanced Life Support for Childhood Trauma and Basic Endoscopic Surgery have been done. A retrospective study was planned to evaluate the contribution of courses within the frame of BEA to pediatric surgical training within the last ten years.

A total of 41 courses have been organized within 10 years. A web-based program accessible by trainees preceded the 2-day interactive courses. During 10 years 345 trainers and 634 trainees have participated in the educational program.

Having been successfully maintained for the last ten years TAPS-BEA is an excellent example of an educational program using standardized e-courses, visual and published materials with devotional contributions of our association's executive committees, educational committees and our dear trainers, we think that BEA is providing significant contributions to the standardization and development of pediatric surgery in our country.

Keywords: Turkish Association of Pediatric Surgeons, basic educational activities, pediatric surgery

planlanmıştır. Bunlar, Yenidoğan Cerrahisi (YC), Çocuklarda Cerrahi Göğüs Hastalıkları (ÇCGH), Karın ve Kolon-Rektum Cerrahisi (KKRC), Çocuklarda Onkolojik Cerrahi (ÇOC), Çocuk Ürolojisi (ÇÜ), Çocukluk Çağı Travmalarında İleri Yaşam Desteği (ÇÇTİYD) ve Çocuklarda Temel Endoskopik Cerrahi (ÇTEC) başlıklarında yapılmıştır. Kurslar internet tabanlı ve etkileşimli toplantılar olmak üzere iki aşamalı yapılmıştır. Kursların başlangıç döneminde birçok eğiticinin yer aldığı komisyonlar tarafından eğitim programları oluşturulmuş, e-kurs ve yazılı materyaller hazırlanmıştır. Eğitim programları oluşturulurken, etkin eğitim ortamlarının kullanılmasına

ve ergen eğitiminin temel prensiplerine özen gösterilmiştir. Kursiyer sayısının eğitim verimliliği açısından 15-16 katılımcıyı aşmamasına özen gösterilmiştir. E-kurs materyalleri görsel ve sesli dersler olarak hazırlanıp etkileşimli toplantılar öncesi kursiyerlerin kullanımına açılmıştır. Ön test ve son test uygulaması ile TEE'nin etkileri tüm kurslarda irdelenmiş ve hem eğitici, hem de kursiyerlerin geri bildirimleri doğrultusunda tüm kurslarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Yazılı ve görsel materyaller kurslar öncesi güncellenmiştir.

Bu derlemede TEE'nin 10. yılında kursların sonuçları ve çocuk cerrahisi eğitimine katkılarını gözden geçirmek üzere geriye dönük bir çalışma yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem

TEE kapsamında, yapılan kursların tarih, yer, kurum, yöneticileri, eğitici ve kursiyer sayıları geriye dönük olarak irdelenmiştir. Verilerin toplanmasında kurs ders notları, eğitim kurulu kayıtları ve eğitimcilerin görüşlerine başvurulmuştur.

Bulgular

Çalışmaya TEE'nin başladığı 2007 yılından beri yapılan 41 kursa ait veriler dâhil edilmiştir. Bu süreçte, KKRC toplam beş, diğer kurslar ise altı kez olmak

üzere yaklaşık iki yılda bir yinelenmiştir. Kurslarda toplam 344 eğitici yer almış ve 634 kursiyer katılmıştır. Eğitimcilerin yaklaşık %15'i yenidoğan, çocuk nefrolojisi, çocuk radyolojisi, çocuk onkoloji, çocuk yoğun bakım ve acil uzmanı, patoloji ve benzeri başka disiplinlerden oluşturulmuştur. İlk kurslar 22-23 Ekim 2007 tarihinde İzmir Çeşme'de, Ulusal Çocuk Cerrahisi Kongresinde yapılmıştır. Bu kurslar ÇÜ, ÇCGH ve ÇÇTİYD olup 28-29 Eylül 2009'da Malatya'da gerçekleşen ulusal kongrede yine yapılmıştır. Malatya'da ikincileri yapılan kurslardan itibaren e-kurs ve etkileşimli olmak üzere iki aşamalı olarak yapılmaya başlanmıştır.

YC kursları ilk kez 2008 yılında Eskişehir Osman-gazi Üniversitesinde yapılmıştır. YC kursları Tablo

Resim 1. Yenidoğan cerrahisi kursu eğitimciler ve kursiyerler, 2010, Isparta.

Tablo 1. Yenidoğan cerrahisi kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
31 Ekim-2 Kasım 2008	Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi	Serdar İskit Cem Boneval Orkan Ergün	8	15
8-9 Mayıs 2010	Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi	Serdar İskit Harun Gürsoy Çağrı Savaş	9	16
12-13 Mart 2011	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Serdar İskit Harun Gürsoy	5	12
17-18 Kasım 2012	Adana Çukurova Üniversitesi	Serdar İskit Saniye Ekinci Harun Gürsoy Tutku Soyer	5	17
24-25 Mayıs 2014	Ankara Üniversitesi	Meltem B. Koloğlu Tutku Soyer	5	16
14-15 Mayıs 2016	Konya Selçuk Üniversitesi	Ayşe Karaman Tutku Soyer İlhan Çiftçi	5	14

1’de gösterilmiştir. Eğitici sayısı en az olan bu kursların hepsinde önemli olumlu geri dönüşler olmuştur (Resim 1). YC ayrıca hayvan bağırsak modellerinde anastomoz tekniklerinin gösterildiği beceri eğitimlerini de içermektedir (Resim 2).

Resim 2. Yenidoğan cerrahisi kursunda bağırsak anastomozu beceri eğitimi, 2012 Adana.

Resim 3. Karın ve kolon-rektum cerrahisi kursu, 2017, Adana.

KKRC kurslarının da ilki 2008’de Mersin Üniversitesinde yapılmıştır. Bu kurs toplam beş kez yapılmıştır ve katılan kursiyer ve eğitici sayısı bakımından diğer kurslara benzerlik göstermektedir. Tablo 2’de KKRC ait bilgiler yer almaktadır. İçeriği bakımından yoğun

Resim 4. Karın ve kolon-rektum cerrahisi kursu, 2010, İstanbul.

Resim 5. Eğitici ve kursiyerlerle birlikte beceri eğitimi, 2017, Adana.

Tablo 2. Karın ve Kolon-rektum cerrahisi kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
13-15 Kasım 2008	Mersin Üniversitesi	Selim Aksöyek Pelin Oğuzkurt Gonca T. Tekant	8	17
15-16 Mayıs 2010	İstanbul Göztepe Eğitim Araştırma Hastanesi	Ahmet Çelik Billur Demiroğulları Çiğdem U. Durakbaşa	7	16
11-12 Mayıs 2013	İzmir Ege Üniversitesi	Orkan Ergün Pelin Oğuzkurt	5	16
16-17 Mayıs 2015	İstanbul Şişli Hamidiye Etfal Hastanesi	Çiğdem U. Durakbaşa Abdullah Yıldız	10	17
7-8 Ekim 2017	Adana Başkent Üniversitesi	Ahmet Çelik Burak Tander Abdülkerim Temiz	12	17

Resim 6. Etkileşimli kurslarda teorik dersler, 2017, Adana.

Tablo 3. Çocuk onkolojik cerrahi kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
8-9 Ekim 2008	Antalya Akdeniz Üniversitesi	Güngör Karagüzel	15	16
15-16 Mayıs 2010	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Güngör Karagüzel Salih Çetinkuşun SN Cenk Büyüktunal	7	16
24-15 Aralık 2011	Ankara Üniversitesi	Ahmet Çelik Salih Çetinkuşun Aydın Yağmurlu	5	13
10-11 Kasım 2012	İzmir Ege Üniversitesi	Ahmet Çelik Güngör Karagüzel	8	12
24-25 Mayıs 2014	İzmir Dokuz Eylül Üniversitesi	Ahmet Çelik Mustafa Olguner	9	10
10-11 Aralık 2016	İstanbul Tıp Fakültesi	Ahmet Çelik Ayşe Karaman Feryal Gün Soysal Çiğdem U. Durakbaşa	11	20

ders programı olan bu kurs her defasında tam sayıda kursiyer ile tamamlanmıştır (Resim 3, 4). Bu kursta etkileşimli derslerin yanı sıra beceri eğitimlerine de yer verilmiştir (Resim 5, 6).

ÇOC kurslarının ilki 2008 yılında Antalya Akdeniz Üniversitesinde yapılmıştır. Toplam 55 eğitici ve 87 kursiyerin yer aldığı kurslara ilgi başlangıçta az olsa da son yıllarda önemli oranda artış göstermektedir (Tablo 3).

ÇÜ kurslarının ilki ve ikincisi ulusal kongreler sırasında yapılmıştır. Dolayısıyla kurs eğitici sayısı ilk iki kurs için 20 ve 23 olmuştur. Tüm kurslar içinde en fazla eğitici sayısı olan kursur (Tablo 4). Son iki kurs

TÇCD ve Pediatrik Üroloji Derneği eğitim kurullarının oluşturduğu ortak kurullar tarafından düzenlenmiştir. Temel çocuk ürolojisi eğitimi içeren bu kurslar çocuk cerrahisi temel eğitim etkinliklerinin katılımı yüksek kurslarındandır.

ÇÇTIYD, en fazla kursiyerin katıldığı kursur (n=96) (Tablo 5). Bu kurs travma olgularında havayolu açılması, göğüs tüpü takılması, değişik damar yolu girişimleri ve ultrasonla travmaya yönelik karın incelemesi gibi klinik beceri eğitimlerini de içermektedir (Resim 7). Ayrıca sahadan hasta nakli gibi pratiğe yönelik eğitimler içeren kursun yanık konusundaki dersleri de kursiyerler tarafından olumlu değerlendirilmiştir (Resim 8).

Tablo 4. Çocuk Ürolojisi kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
22-23 Ekim 2007	İzmir (Kongre sırasında)	İbrahim Ulman Cenk Büyükunal	20	17
28-29 Eylül 2009	Malatya (Kongre sırasında)	Ali Avanoğlu Abdurrahman Önen	23	16
29-30 Ekim 2011	İstanbul Marmara Üniversitesi	Abdurrahman Önen Halil Tuğtepe Nizamettin Kılıç	4	15
30 Kasım-1 Aralık 2013	İzmir Ege Üniversitesi	Abdurrahman Önen Halil Tuğtepe Nizamettin Kılıç İbrahim Ulman	5	13
5-6 Aralık 2015	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	Cüneyt Günşar Mehmet Eliçevik	7	16
25-26 Kasım 2017	Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Cüneyt Günşar Ayşe Karaman Ünal Bıçakçı Kerem Özel	9	18

Tablo 5. Çocuk travmalarında ileri yaşam desteği kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
22-23 Ekim 2007	İzmir (Kongre sırasında)	Güngör Karagüzel Ahmet Çelik	15	17
28-29 Eylül 2009	Malatya (Kongre sırasında)	Ahmet Çelik Mustafa Olguner	6	15
17-18 Aralık 2011	Antalya Akdeniz Üniversitesi	Cem Boneval Mehmet Demircan Meltem Bingöl Koloğlu	7	16
28-29 Eylül 2013	Ankara Dışkapı Eğitim Araştırma Onkoloji ve Çocuk Hastanesi	Cem Boneval Tuğrul Tiryaki	8	16
23-24 Mayıs 2015	Ankara Hacettepe Üniversitesi	Cem Boneval Tuğrul Tiryaki Tutku Soyer Ayşe Karaman	9	16
6-7 Mayıs 2017	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Cem Boneval Salih Çetinkurşun Ayşe Karaman Cüneyt Günşar	8	16

ÇCGH kursu eğitici sayısının az olduğu kurslardan biri olmasına rağmen en fazla kursiyerin katıldığı kurslardan biridir (Tablo 6). En son Koç Üniversitesinde yapılan kursa 21 kursiyer katılmış ve en yüksek katılımlı kurs olarak gerçekleşmiştir.

Son olarak, ÇTEC kursu temel endoskopik girişimlerin yer aldığı ve maket ile eğitimin kullanıldığı bir

kurstur. Bu kursun 2014 tarihinde Ankara'da yapılmasını en az sayıda kursiyerin katıldığı kurstur (Tablo 7). Ayrıca tüm kurslar farklı şehir ve merkezlerde yapılırken bu kurs iki kez Eskişehir Osmangazi Üniversitesinde gerçekleştirilmiştir. Bu kurslar yanı sıra ileri endoskopik cerrahi kursları da düzenlenmiş olup, ilki 2010 yılında Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisinde düzenlenmiştir (Resim 9).

Resim 7. Çocuk travmalarında ileri yaşam desteği kursunda maket eğitimi, 2017, Afyon.

Resim 8. Hasta nakli pratiği, 2017, Afyon.

Tablo 6. Çocuklarda cerrahi göğüs hastalıkları kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
22-23 Ekim 2007	İzmir (Kongre sırasında)	Serdar İskit Coşkun Özcan	7	17
28-29 Eylül 2009	Malatya (Kongre sırasında)	Serdar İskit Coşkun Özcan	5	15
12-13 Mart 2011	İzmir Behçet Uz Çocuk Hastalıkları ve Cerrahisi EAH	Gürsu Kıyan Münevver Hoşgör Coşkun Özcan	7	15
3-4 Kasım 2012	İstanbul Marmara Üniversitesi	Gürsu Kıyan Coşkun Özcan	6	15
23-24 Mayıs 2015	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	Hüseyin İlhan Cüneyt Günşar	6	13
26-27 Kasım 2016	İstanbul Koç Üniversitesi	Cüneyt Günşar Çiğdem U. Durakbaşa Egemen Eroğlu	7	21

Kursların yapıldığı illere göre dağılımı Tablo 8'de gösterilmiştir. En çok kurs yapılan il Ankara'dır (n=7). Daha sonra İstanbul (n=6) ve İzmir (n=4) gelmektedir. Kurslar, %80 üniversite klinikleri ev sahipliğinde, %14.2 eğitim araştırma hastanelerinde, %5.8 ise özel vakıf üniversite kliniklerinde yapılmıştır (Tablo 9).

Tartışma

TCÇD tarafından TEE ilk kez 2-4 Mart 2007 yılında Ankara Gülhane Askeri Tıp Akademisinde gerçekleştirilen Çocuk Cerrahisi II. Eğitim Kurultayı sırasında görüşülmüş ve TEE genel prensipleri, standartları belirlenmiştir⁽¹⁾. TEE amacı, öncelikli hedef kitle olan

uzmanlık öğrencilerine, olanaklar ölçüsünde de kendisini geliştirmek isteyen yeni uzmanlara, almakta/almış oldukları uzmanlık eğitimine destek olarak ülkemizdeki gereksinimler doğrultusunda çocuk cerrahisi alanında yeterlik kazanabilmeleri için, hem standart kuramsal bilgiyi vermek, hem de mesleki uygulamalarına yönelik yeterli beceri ve tutumu kazandırmaya çalışmak olarak belirlenmiştir⁽²⁾. Eğitim etkinlikleri Çocuk Cerrahisi Yeterlik Kurulu ve Eğitim Kurultayında alınan kararlar doğrultusunda, uzmanlık öğrencilerinin gereksinimleri de gözetilerek toplam yedi başlıkta düzenlenmiştir. Etkinlikler yalnız çocuk cerrahisi temel bilgisini edinmeyi değil, beceri ve tutumu da geliştirmeyi amaçlayacak şekilde planlanmıştır.

Tablo 7. Çocuklarda temel endoskopik cerrahi kursları.

Tarih	Düzenleyen Kurum	Yöneticiler	Eğitici sayısı	Katılımcı sayısı
31 Ekim-2 Kasım 2008	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Baran Tokar Aydın Yağmurlu Gürsu Kıyan	8	16
8-10 Mayıs 2010	Ankara Üniversitesi	Baran Tokar Aydın Yağmurlu Nizamettin Kılıç	10	16
9-10 Nisan 2011	Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi	Haluk Emir Baran Tokar Burak Tander	8	16
19-20 Mayıs 2012	Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi	Baran Tokar Haluk Emir	8	16
18-19 Ekim 2014	Ankara Dışkapı Eğitim Araştırma Hastanesi	Burak Tander Fatih Akbıyık	9	9
28-29 Mayıs 2016	Gaziantep Üniversitesi	Burak Tander Haluk Ceylan	8	14

Tablo 8. İllere göre kursların dağılımı.

İller	Kurs sayısı
Ankara	7
İstanbul	6
İzmir	4
Eskişehir	3
Adana	2
Afyon	2
Antalya	2
Manisa	2
Samsun	2
Aydın	1
Gaziantep	1
İsparta	1
Mersin	1
Konya	1
Kongre sırasında	6
Toplam	41

TEE planlandığı 2007 yılından beri 41 kursla sürdürülmüştür. Kurslar iki yılda bir olacak şekilde planlanmış ve 10 yıllık süreç içinde KKRC dışında tüm kurslar altı kez tekrar edilmiştir. KKRC ise beş kez düzenlenmiştir. Bu süreçte kursların sürekliliğinin hiç aksamamış olması TÇCD yönetim ve eğitim kurullarının konuya hassasiyetini ortaya koymaktadır. Güncellenerek ve yenilenerek devam eden TEE kurslarının sürekliliği başka uzmanlık dernekleri için de örnek oluşturmaktadır. Bazı eğiticiler ve kursiyerler birden fazla kursta yer almakla birlikte, toplam 345 eğitici kurslarda görevlendirilmiş, 634 kursiyer ise bu etkinliklerden faydalanmıştır. Kurslara farklı yıllara ait uzmanlık öğrencilerinin yanı sıra uzman, öğretim

Tablo 9. Kursların düzenlendiği klinikler.

Çocuk Cerrahisi Klinikleri	n	%
Üniversite	28	80
Eğitim Araştırma Hastanesi	5	14,2
Özel Üniversite	2	5,8

Resim 9. Çocuklarda ileri endoskopik cerrahi kursu, 2010, Ankara.

görevlisi ve genç öğretim üyelerinin katılmış olması kursun hedef kitesine ulaşıldığını ortaya koymaktadır.

TEE yönergesinde kurslar 16 kişi ile sınırlandırılmıştır. Ancak özellikle 2010 yılı sonrası çocuk cerrahisi uzmanlık öğrencileri sayısında azalma olması kurs katılım sayılarının azalmasına neden olmuştur. Son yıllarda uzmanlık öğrenci sayılarında artışla birlikte

tüm kurs kontenjanları dolmuş, hatta geçmiş dönemde az sayıda kursiyerle yapılan kursların telafisi amacıyla kontenjanlarda artış yapılmak zorunda olunan kurslar olmuştur. En fazla katılımın olduğu kurslar ÇÜ, ÇÇTİYD ve ÇCGH kurslarıdır. Bu kurslar ortalama 16 kursiyer ile tamamlanmıştır. Eğitici sayısının en çok olduğu kurslar Ulusal Çocuk Cerrahisi kongreleri sırasında yapılan kurslardır. Eğitici sayısının en çok olduğu kurs ÇÜ, en az olduğu kurs ise YC'dir.

Kursların yapıldığı iller incelendiğinde en sık Ankara ve İstanbul'da yapıldığı görülmektedir. Bunun yanı sıra İzmir, Eskişehir, Afyon, Antalya, Manisa ve Samsun'da birden çok kurs düzenlenmiştir. Kursların %80'i üniversite Çocuk Cerrahisi Anabilim dallarının ev sahipliğinde yapılmıştır. Özel üniversite kliniklerinde yapılan iki kursta özellikle kurs olanakları bakımından çok iyi geri dönüşler sağlanmıştır.

Kursların teorik yoğunluklarının azaltılarak pratik etkinliklerin süresinin arttırılması gelecekteki önemli hedefler arasındadır. Özellikle uzmanlık öğrencileri ve çocuk cerrahisi uzmanlarının öneri ve gereksinimleri doğrultusunda kurs içeriklerinin güncellenmesi ve kurs yazılı materyallerinin çocuk cerrahisi ana kaynağı olacak şekilde gözden geçirilmesi kursların geliştirilmesi gereken yanları olarak belirlenmiştir. Kurslar sonrası eğitici ve kursiyer geri bildirimleri her kurs sonrası toplanmaktadır. Bunlarla ilgili de-

taılı bir analiz bir sonraki çalışmanın konusu olarak belirlenmiştir.

Sonuç olarak, TÇCD-TEE, e-kurslar, görsel ve yazılı eğitim materyalleri ve sürekliliği ile uzmanlık dernekleri eğitim faaliyetleri içerisinde örnek bir eğitim modeli olmuş ve başarı ile 10 yıldır yürütülmektedir. Derneğimiz yönetim kurullarının, eğitim kurullarının ve değerli eğitimcilerimizin özverili katkıları ile devam eden TEE'nin ülkemizde çocuk cerrahisi eğitiminin standardizasyonuna ve gelişimine önemli katkılar sağladığını düşünmekteyiz.

Teşekkür

TEE'nin uygulanmaya başlandığı ilk yıldan itibaren kursların planlanması, içeriklerinin düzenlenmesi ve devamlılığının sağlanmasına değerli katkıları bulunan tüm TÇCD yönetim kurulları ve eğitim kurullarına, ayrıca e-kursların alt yapısı ve kurs materyallerinin geliştirilmesinde çok önemli katkıları bulunan Uzm. Dr. Cahit Güçlü'ye teşekkür ederiz.

Kaynaklar

1. Türkiye Çocuk Cerrahisi 2. Eğitim Kurultayı kitapçığı. www.tccd.org.tr
2. Çocuk Cerrahisi Temel Eğitim Etkinliklerinin Düzenleme ve İşleyiş İlkeleri. www.tccd.org.tr/belgeler.